

בלמ"ס

58.0202
פקודות מטכ"ל, 15 מאי 83

58.0202 רישיון נהיגה

תוקף סעיף 4(א) מיום 19 באפריל 2023
תוקף סעיפים 1 עד 73 מה- 12 במארס 2006

הגדרות

1. בפקודה זו:

- א. "רישיון נהיגה אזרחי" - רישיון נהיגה בכלי רכב שהוצא מכוח פקודת התעבורה (נוסח חדש), התשכ"א-1961.
- ב. "רכב צבאי" - כלי רכב צבאי, אשר צויד ברישיון רכב על-פי פ"מ [58.0204](#), ורכב שכור לנהיגה עצמית, כהגדרתו בפ"מ [58.0306](#) או כלי רכב שגויס על-פי חוק רישום ציוד וגיוסו לצה"ל, התשמ"ז-1987.
- ג. "סמכות רישוי צה"ל" - מקל"ר - סמכות רישוי הנהיגה בצה"ל.
- ד. "רכב קל" - כלי רכב שמשקלו הכולל ארבע טונות, לכל היותר, ולנהיגה בו דרוש רישיון בדרגה 2.
- ה. "רכב משא" - כלי רכב שמשקלו הכולל עולה על ארבע טונות, אך אינו עולה על 15 טונות, לנהיגה בו דרוש רישיון בדרגה 3.
- ו. "רכב משא כבד" - כלי רכב שמשקלו הכולל עולה על 15 טונות, ולנהיגה בו דרוש רישיון בדרגה 13.
- ז. "רישיון נהיגה צבאי" - רישיון נהיגה ברכב צבאי.
- ח. "עבירת תנועה" כל אחת מהעבירות המפורטות להלן:
 - 1) נהיגה במהירות העולה על 20 קמ"ש ויותר על המהירות המרבית המותרת, עבירה לפי תקנה 54 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "התקנות"), או לפי פ"מ [7.0201](#);
 - 2) נהיגה במהירות בלתי-סבירה (עבירה לפי תקנה 51 לתקנות);
 - 3) עקיפה שלא כדין (עבירה לפי תקנה 47 לתקנות);
 - 4) מעבר על קו הפרדה לבן רצוף, על שטח הפרדה או על אי-תנועה, בכל גלגלי הרכב;
 - 5) נהיגה רשלנית או חסרת זהירות שיש בה כדי לסכן אדם או רכוש [עבירות לפי סעיף 62 (2) לפקודות התעבורה או לפי תקנה 21 ב (2) או 21 (4) לתקנות];
 - 6) אי-ציות לתמרורים המורים על איסור כניסה, על חובת עצירה ועל מתן זכות קדימה, או אי-ציות להוראות שוטרים או לאותותיהם (עבירות לפי תקנה 22 או 23 ו-64 לתקנות);
 - 7) עבירת תנועה שבעטייה נגרמה תאונה ונחבל אדם או נגרם נזק בשיעור של 20 משכורות טוראי בשירות חובה, לפחות, כשיעורו של הנזק ביום הערכתו;
 - 8) נהיגה בזמן שרישיון הנהיגה של הנהג נשלל, הותלה או שבוטל תוקפו בידי סמכות מוסמכת [עבירה לפי סעיף 133 לחש"ק, התשט"ו-1955, או לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה (נוסח חדש) התשכ"א-1961], וכן נהיגה, כשרישיון הנהיגה של הנהג נתקבל בהעלמת פסילה או תנאים, כאמור בסעיף 66 לפקודת התעבורה;
 - 9) נהיגה ברכב בזמן שכרות [עבירה לפי סעיף 62 (3) לפקודת התעבורה, תקנה 26 (2) או תקנה 169 ב (א) לתקנות];
 - 10) נהיגה במצב הפוגע ביכולת השליטה ברכב או בראיית הדרך והתנועה בה [עבירה לפי תקנה 26 (4) לתקנות];
 - 11) עזיבת הגה בעוד הרכב בתנועה, בניגוד לתקנה 28 לתקנות.

כללי

בלמ"ס

2. פקודה זו חלה על חייל בשירות סדיר ומילואים, על עובד צה"ל או על אזרח העובד בשליחות הצבא, שנמסר לו רכב צבאי בהתאם לפקודות הצבא. יובהר כי לא יקבל אזרח רישיון נהיגה צבאי, אלא אם יש בידי רישיון נהיגה אזרחי בתוקף. רישיון הנהיגה הצבאי שיוענק לו, יהיה בתוקף רק כל עוד רישיון הנהיגה האזרחי בתוקף. נוהל הוצאת רישיון הנהיגה הצבאי לבעל רישיון נהיגה אזרחי מפורט בהק"א 10.34.

3. לא ינהג אדם ברכב צבאי, אלא אם יש בידי רישיון נהיגה צבאי או היתר לנהיגה ברכב צבאי בהתאם לפקודות הצבא.

רישיון נהיגה צבאי

4. רישיון נהיגה צבאי הוא אחד מהמפורטים להלן:

א. לגבי חייל בשירות סדיר או עובד צה"ל:

1) רישיון נהיגה אזרחי המסמיך לנהיגה באותו סוג הרכב שבו נוהג החייל או עובד צה"ל, גם אם רישיון הנהיגה האזרחי אינו בתוקף מבחינת הזמן. לרישיון זה צמוד נספח לנהיגת רכב צבאי (טופס 1350) בתוקף, שהוציאה סמכות רישוי צה"ל, והרישיון תקף מבחינת הזמן ומבחינת סוג הרכב או הימצאות רישיון נהיגה ברכב צבאי ביישומון ("הארנק הדיגיטאלי").

2) רישיון נהיגה צבאי זמני מיוחד שהוציאה סמכות רישוי צה"ל, והוא בתוקף מבחינת הזמן וסוג הרכב שצוין בו, ובתנאי שתוקפו לא יעלה על שישה חודשים.

ב. לגבי אזרח העובד בשליחות הצבא - רישיון נהיגה צבאי זמני מיוחד, שהוציאה סמכות רישוי צה"ל, והוא בתוקף מבחינת הזמן ומבחינת סוג הרכב, ובתנאי שתוקפו לא יעלה על שנים עשר חודשים.

ג. לגבי חייל הנמצא בשירות מילואים פעיל:

1) רישיון נהיגה צבאי לחייל מילואים (טופס 1352), בתוקף מבחינת הזמן וסוג הרכב, ושינופך בנפרד לכל תקופת שירות מילואים פעיל (להלן: "שמ"פ");

2) חייל מילואים בעל רישיון נהיגה אזרחי, רשאי לנהוג רק ברכב צבאי, שלנהיגתו נחוץ רישיון נהיגה צבאי מסוג מקביל לרישיון הנהיגה האזרחי שבידו, בהתאם לטבלה שבסעיף 10 להלן;

3) בהתאם להוראות קל"ר, נדרש לגבי רכב מסוים רישיון נהיגה צבאי בעל היתרים מיוחדים, שאינם כלולים ברישיון הנהיגה האזרחי שבידי חייל מילואים - לא ינהג חייל המילואים באותו רכב, אלא אם הוא בעל ההכשרה הדרושה לנהיגתו, כאמור בהוראות קל"ר, ולאחר שקיבל מסמכות רישוי צה"ל היתר מתאים, וזה הוטבע על רישיון נהיגה צבאי לחייל מילואים;

4) חייל מילואים המיועד לנהוג ברכב משא או ברכב רב הינע כהגדרתם בפ"מ [7.0213](#), יחולו עליו הוראות פ"מ [7.0213](#).

ד. שוטר משטרת ישראל המשרת ביחידה הכפופה לצה"ל, ייחשב לו כרישיון נהיגה צירוף כל המפורטים להלן:

1) רישיון נהיגה שהוציאה סמכות הרישוי של משטרת ישראל, והוא בתוקף מבחינת הזמן וסוג הרכב;

2) אישור מפקד היחידה בדרגת תנ"ך, לפחות, הממונה על יחידת השוטר, כי תפקיד השוטר מחייבו לנהוג ברכב צבאי. העתק מאישור זה ייתויק במחלקת התחבורה במטה הארצי של משטרת ישראל ובמטה משמר הגבול, נוסף על העתק מרישיונו האזרחי.

ה. לא ינהג שוטר כאמור ברכב של צה"ל שלנהיגתו נדרש היתר מיוחד, כאמור בהוראות קל"ר 13.01.19 (להלן: "היתר"), אלא אם הוכשר לכך והוסמך מטעם משטרת ישראל-מחלקת התחבורה, והיתר זה צוין ברישיון הנהיגה שהוציאה לשוטר סמכות הרישוי של משטרת ישראל.

ו. ההכשרה לקבל היתר נהיגה מיוחד תתבצע על ידי משטרת ישראל על-פי תוכנית הדרכה שתואמה עם ענף ההדרכה במקל"ר.

בלמ"ס

58.0202

פקודות מטכ"ל, 15 מאי 83

5. חייל הלומד לנהוג ברכב צבאי בתוכנית לימודים מאושרת, ולידו יושב מדריך נהיגה מוסמך, רשאי לנהוג ללא רישיון נהיגה צבאי.

6. סמכות רישוי צה"ל רשאית לתת רישיון נהיגה מוגבל להתנעת כלי רכב, כמפורט בהוראת קל"ר 13.01.05, לחיילים או לעובדי צה"ל בעלי מקצועות המפורטים בהוראת קל"ר הנ"ל, ואשר אינם בעלי רישיון נהיגה, לנהיגת סוג הרכב שיש להתניע.

7. על אף האמור לעיל, רשאי אדם שהוא חבר בארגון שהוכרז על ידי שר הביטחון כארגון שעזרתו נדרשת להתגוננות האזרחית ("ארגון עזר") כאמור בסעיף 1 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, או שהוא נהג מטעם רשות מקומית או איגוד ערים, האחראים לאחזקת רכב של פקע"ר שנמסר להם - לנהוג ברכב צבאי שהוא רכב ייעודי של פקע"ר. רשות זו ניתנת אם התיר לו לנהוג המפקד המחוזי בפקע"ר (או באזורי ממשל על ידי המפקד הצבאי, שמונה כאחראי לביטחון באזור), ובתנאי שהנהג הוא בעל רישיון אזרחי תקף. אם אזרח נוהג ברכב צבאי, כאמור, יצוין בכרטיס העבודה של הרכב שהנהג הוא אזרח.

סמכויות לרישוי נהיגה

8. סמכות רישוי צה"ל, והיא בלבד, מוסמכת לערוך מבחני נהיגה בצה"ל. את רישיונות הנהיגה תנפיק סמכות רישוי צה"ל, למעט אם נקבע אחרת בפקודה זו.

9. רק סמכות רישוי צה"ל תעסוק ברישויים ובשינויי רישויים ברישיון הנהיגה הצבאי, למעט רישויים ושינויים ברישיון הנהיגה הצבאי של חייל מילואים, שמבוצע על ידי אגף התקשוב - לשם (להלן: "לשם") לפי המידע שמעביר לו משרד התחבורה.

דרגות רישיונות הנהיגה וסוגי היתרים מיוחדים לנהיגה

10. להלן טבלה המפרטת את דרגות רישיונות הנהיגה ואת סוגי הרכב או הציוד, שניתן לנהוג בהם, בהתאם לדרגות הרישיונות השונים:

מקנה רשות לנהוג ברכב זה	דרגת הרישיון הצבאי	דרגת הרישיון האזרחי
אופנוע שנפח מנועו עד 50 סמ"ק	א	א
אופנוע אוטומטי שנפח מנועו עד 500 סמ"ק	ב אופנוע אוטומטי	ב אופנוע אוטומטי
אופנוע שנפח מנועו עד 500 סמ"ק, ותלת קטנוע (ריקשה) עם כידון	ב	ב
אופנוע שנפח מנועו מעל 500 סמ"ק	ג	ג
1. טרקטור, גם אם צמוד אליו גרור 2. רכב הרשום ברישיונו כמשא נוע	1	1
1. רכב פרטי שמשקלו הכולל המותר לפי רישיונו אינו עולה על 4,000 ק"ג שבו שמונה נוסעים, לכל היותר, מלבד הנהג	2	2

בלמ"ס

בלמ"ס

58.0202
פקודות מטכ"ל, 15 מאי 83

<p>2. רכב מנועי מסחרי שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על ארבעה טונות, וניתן להצמיד אליו גרור, שמשקלו הכולל אינו עולה על 1,800 ק"ג, ובכפוף לכושר הגרירה לפי רישיון הרכב</p> <p>3. תלת קטנוע (ריקשה) עם כידון</p> <p>4. להסיע עד שמונה נוסעים מלבד הנהג</p>		
<p>1. רכב מנועי מסחרי שמשקלו הכולל המותר עולה על ארבעה טונות, אך אינו עולה על 14,999 ק"ג</p> <p>2. נ"נ וכל סוגי הרכב המותרים לנהיגה בדרגה 2 ברישיון האזרחי או הצבאי</p> <p>3. להסיע עד אחד עשר נוסעים מלבד הנהג בכפוף למספר הנוסעים המצוין ברישיון הרכב</p> <p>4. רכב גורר עם גרור שמשקלו הכולל עולה על 1,800 ק"ג ובלבד שבידו ההיתר הנדרש</p>	3	3
<p>1. רכב גורר עם גרור, ללא הגבלת משקל</p> <p>2. רכב גורר תומך עם גרור נתמך, ללא הגבלת משקל</p> <p>3. כל סוגי הרכב המותרים לנהיגה בדרגה 13 ברישיון האזרחי או הצבאי</p>	4	4
<p>כל סוגי הרכב המותרים לנהיגה בדרגה 2 ברישיון האזרחי או הצבאי</p>	2	5
<p>כל סוגי הרכב המותרים לנהיגה בדרגה 3 ברישיון האזרחי או הצבאי</p>	3	6
<p>כל סוגי הרכב המותרים לנהיגה בדרגה 3 ברישיון האזרחי או הצבאי</p>	3	7
<p>כל סוגי הרכב המותרים לנהיגה בדרגה 3 ברישיון האזרחי או הצבאי</p>	3	8
<p>כל סוגי הרכב המותרים לנהיגה בדרגה 4 ברישיון האזרחי או הצבאי</p>	4	9
<p>כל סוגי הרכב המותרים לנהיגה בדרגה 4 ברישיון האזרחי או הצבאי</p>	4	10
<p>כל סוגי הרכב המותרים לנהיגה בדרגה 2 ברישיון האזרחי או הצבאי</p>	2	11
<p>רכב מנועי מסחרי שמשקלו הכולל המותר עולה על 15 טונות</p>	13	13

בלמ"ס

58.0202

פקודות מסכ"ל, 15 מאי 83

11. סוגי ההיתרים המיוחדים לנהיגת סוגי כלי רכב מסוימים, התנאים לקבלתם, ביצוע ההשתלמויות והאישורים לכך, נתוני המדריכים ואופן הכשרתם והסמכתם מפורטים בהוראות קל"ר 13.01.19 ו-13.01.02.

12. היתרים המיוחדים לנהיגת סוגי רכב או ציוד יירשמו על ידי סמכות רישוי נהיגה בצה"ל ברישיון הנהיגה הצבאי של מי שעמד בתנאים לקבלתם ואף במערכת הרישום האישי.

13. חייל שיש בידו היתר מיוחד, אולם לטענתו אינו מסוגל לנהוג בכלי רכב או בציוד מן הסוג שההיתר מקנה לו רשות לנהוג בו, מאחר שלא נהג בכלי כזה זמן ממושך - יוודא מפקד היחידה או קצין בדרגת סא"ל ומעלה שהוסמך לכך על ידו, שהחייל יקבל הדרכה מתאימה בכלי רכב או בציוד, כאמור במסגרת היחידה, לפני שיורה לחייל לנהוג בו. את ההדרכה יעביר קצין או מש"ק רכב או בעל תפקיד מתאים אחר. ההדרכה תכלול הכרת הרכב ומנגנוני הבטיחות, רענון נהיגה מעשית בלוויית נהג מנוסה, בדיקת הרכב לפני הנסיעה ואיתור תקלות בטיחות בנסיעה.

תנאי קבלה והגבלות לגבי רישיון נהיגה צבאי

14. כדי לקבל רישיון נהיגה צבאי מכל סוג שהוא, חייב המועמד להיות בעל כושר גופני ופרופיל מתאים, שנקבע על ידי מקרפ"ר. כמו כן, יצטרך לעמוד במבחן נהיגה עיוני ומעשי, לפי קביעת סמכות רישוי צה"ל.

15. סמכות רישוי צה"ל רשאית להתנות תנאים או להגביל כל רישיון נהיגה צבאי. מי שניתן לו רישיון מוגבל כאמור, חייב למלא אחר התנאים או אחר ההגבלות הכלולים ברישיון.

16. חייל שקיבל טופס רישיון נהיגה נוסף, הזהה או חופף מבחינת הזמן לטופס רישיון נהיגה אחר שיש ברשותו - ימסור את אחד הרישיונות לסמכות רישוי צה"ל, בתוך 72 שעות מרגע שקיבלו, בין שקיבל את הרישיון בדואר או בין שקיבלו בכל דרך אחרת.

קבלת רישיון נהיגה צבאי וחידושו

17. רישיון נהיגה צבאי (טופס 1350) יינתן לתקופה שיקבעו, מדי פעם הרשויות המוסמכות, אולם תוקפו יפוג לפני תום התקופה הנ"ל בכל אחד מהמקרים המפורטים להלן:

- א. נושא הרישיון נכשל בבחינה חוזרת.
- ב. הותלה רישיון הנהיגה, כמפורט בפ"מ [33.1104](#), וכל עוד התליית הרישיון בתוקף.
- ג. הרישיון נשלל על ידי בית המשפט או בית דין צבאי, לרבות בית הדין הצבאי לתעבורה וכל גורם שיפוטי אחר, שהוסמך לדון חייל בגין עבירות תעבורה.
- ד. סמכות רישוי צה"ל ביטלה את תוקף הרישיון.
- ה. החייל שוחרר משירות סדיר.
- ו. החייל שוחרר משמ"פ - לגבי רישיון שהונפק לו לצורך ולמשך שמ"פ.
- ז. משהפסיק עובד צה"ל את עבודתו בצה"ל.
- ח. משהפסיק אזרח העובד בשליחות הצבא את עבודתו בשליחות צה"ל.

18. החלפת רישיון נהיגה צבאי והארכת תוקפו על ידי סמכות רישוי נהיגה בצה"ל ייעשו רק לאחר שהחייל חתם על הצהרה (טופס 1351), שלא השתנה מצב בריאותו מאז הבדיקה האחרונה, ושלא נפסל מלקבל רישיון נהיגה.

19. אם בוטל תוקפו של רישיון נהיגה צבאי לתקופה מוגבלת או אם נשלל רישיון הנהיגה הצבאי על ידי בית משפט, בית דין צבאי או כל גוף שיפוטי מוסמך אחר לתקופה מוגבלת, ותמה תקופת ביטול התוקף או תקופת השלילה - יקבל בעל רישיון הנהיגה את רישיונו מסמכות רישוי צה"ל, עם הצגת אישור שהשתלם בנהיגה מונעת (תוקף האישור - עד שנה מיום העבירה) או עם הצגת אישור שהשתלם בנהיגה נכונה מטעם המכון הארצי להכשרת נהגים. את אגרת ההשתלמות ישלם בעל הרישיון, אם בחר להשתלם בנהיגה נכונה, שלא במסגרת הצבא. הייתה תקופת ביטול התוקף או השלילה למשך שנה אחת או יותר - ייבחן החייל במבחן חוזר (עיוני ומעשי), לפני שיוחזר לו הרישיון, כאמור.

בלמ"ס

20. על אף האמור בסעיף 19 לעיל, סמכות רישוי צה"ל מוסמכת לפעול כמפורט להלן:

- א. לדחות, לפי שיקול דעתה, השתלמות בנהיגה מונעת או השתלמות בנהיגה נכונה לתקופה של עד 30 ימים, והוצאת רישיון נהיגה צבאי זמני למשך תקופה זו. בקשה להארכת תקופת דחייה של השתלמות בנהיגה מונעת או השתלמות בנהיגה נכונה לתקופה העולה על 60 ימים תובא להחלטת ראש מבק"א יבשה במז"י.
- ב. לאשר לחייל להיבחן במבחן עיוני בנהיגה במקום השתלמויות הנהיגה, כאמור לעיל.
21. חייל שעבר עבירת תנועה בתוך שנה מתום ההשתלמות בנהיגה מונעת, ושבעקבותיה בוטל רישיון הנהיגה שלו או נשלל לתקופה מוגבלת - רשאית סמכות רישוי צה"ל להורות לו, שייבחן במבחן נהיגה עיוני. במקרה זה, רישיון הנהיגה הצבאי יימסר לו רק לאחר שהצליח במבחן העיוני.

רישיון נהיגה - היבטים רפואיים

22. מפקד היחידה או קצין בדרגת סא"ל ומעלה שהוסמך לכך על ידו יוודא שחיילי היחידה הנושאים רישיונות נהיגה צבאיים או המבקשים לשאת רישיונות נהיגה צבאיים, יהיו בעלי כושר רפואי מתאים בכל עת. אם המפקד חושש כי כושרו של אחד מנהגיו נפגם, ישלחו לבדיקה רפואית. אם העלתה בדיקה זו כי אומנם אין החייל כשיר לנהוג ברכב, יטול ממנו מפקד היחידה את רישיון הנהיגה הצבאי ויפנה אותו למקרפ"ר-ענף המיון הרפואי כדי לקבוע את כושרו של החייל לנהוג ברכב. אם יש בכך צורך, רופא יחידתו ישלח את החייל גם לוועדה רפואית.
23. את מספרי הפרופיל הרפואי המאפשרים לנהוג ברכב צבאי לפי הדרגות של רישיונות הנהיגה (כמפורט בסעיף 10 לעיל), קובע מקרפ"ר-ענף המיון הרפואי. מקרפ"ר-ענף המיון הרפואי רשאי לאשר הנפקה חריגה של רישיון נהיגה לחייל בעל סעיפי ליקוי פוסלים.
24. חייל שברשותו רישיון נהיגה צבאי או המבקש לקבל רישיון נהיגה צבאי, אשר ועדה רפואית קבעה לו כושר שאינו מתאים לנהיגה - החלטות הוועדה יועברו לקובץ הרישום האישי של החייל, וממצאיה (טופס 110) למקרפ"ר-ענף המיון הרפואי.
25. אחת לשנה לפחות ידווח מקרפ"ר-ענף המיון הרפואי לסמכות רישוי צה"ל, אודות חיילים בשירות, שהם בעלי רישיון נהיגה צבאי אשר חל שינוי בפרופיל הרפואי שלהם, בצירוף חוות דעת לגבי כשירותם לנהוג.
26. מקרפ"ר-רע"ן המיון הרפואי יעביר למכון הרפואי לבטיחות בדרכים, מדי חודש, דוח על חיילים שעברו ועדה רפואית, ושנקבע להם סעיף ליקוי המחייב זיווח למכון.
27. אם קבע המכון הרפואי לבטיחות בדרכים כי יש לבטל את רישיון הנהיגה או להטיל עליו הגבלות - תחול קביעת המכון הרפואי, כאמור לעיל, גם על רישיון הנהיגה הצבאי.
- 28.
- א. בהתאם להמלצת מקרפ"ר-רע"ן המיון הרפואי, סמכות רישוי צה"ל תבטל את רישיון הנהיגה הצבאי של החייל או תשנה את דרגת רישיונו ותזין את העדכון למחשב.
- ב. בנוסף לביטול עקב המלצת מקרפ"ר, לסמכות רישוי צה"ל שיקול דעת לבטל את רישיון הנהיגה הצבאי בשל פגיעה בכושר הנהיגה של החייל.
- ג. הוחלט לבטל את רישיון הנהיגה, תודיע על כך מקרפ"ר לרשות הרישוי האזרחית, לפי הצורך.
29. אם תחליט סמכות רישוי צה"ל לבטל רישיון נהיגה צבאי או לשנות את דרגתו, תעביר הסמכות למפקד היחידה או לקצין בדרגת סא"ל ומעלה, שהסמיך לכך מפקד היחידה, שבה משרת בעל רישיון הנהיגה, הודעה בכתב, ולפיה יידרש מפקד היחידה או קצין בדרגת סא"ל ומעלה שהסמיך לכך מפקד היחידה ליטול מבעל הרישיון את הרישיון ולהעבירו לסמכות רישוי צה"ל, כדי לגנוז אותו או לשנות את דרגתו. מפקד שקיבל הודעה כאמור, חייב לוודא כי רישיון הנהיגה הצבאי שאליו מתייחסת ההודעה יגיע לסמכות רישוי צה"ל, בתוך עשרה ימים מיום קבלת ההודעה ביחידה.
30. במקרה בו חייל חזר לכושר המתאים לנהיגה ברכב מנועי - יעביר מפקדו לסמכות רישוי צה"ל בקשה לחידוש רישיון נהיגה צבאי ברכב מנועי, בצירוף אישור מענף המיון הרפואי במקרפ"ר על כשירותו

בלמ"ס

58.0202

פקודות מסכ"ל, 15 מאי 83

לנהיגה. סמכות רישוי צה"ל תהיה רשאית לנפק לחייל כאמור רישיון נהיגה צבאי חדש, לפי שיקוליה ותודיע על כך לרשות הרישוי האזרחית, במידת הצורך.

31. חייל בעל מגבלה רפואית יהיה רשאי לנהוג בכלי רכב מיוחד, שיותאם לכושרו על-פי קביעת מקרפ"ר-ענף המיון הרפואי. סמכות רישוי צה"ל היא שתקבע את סוג הרכב והיא שתנפק את רישיון הנהיגה הצבאי המתאים לפי תוצאות הבדיקה של המכון הרפואי לבטיחות בדרכים ובתיאום עם מקרפ"ר. הגבלות אלה יצינו על הנספח הצבאי לרישיון הנהיגה (טופס 1350). אין בסעיף זה כדי להקנות לחייל זכות לקבל כלי רכב כלשהו מטעם צה"ל.

נטילת רישיון נהיגה צבאי מטעמים רפואיים או עקב חשש לליקוי נפשי הפוסל נהיגה

32. נטילת רישיון נהיגה צבאי ביחידה מסיבה רפואית תבוצע רק בהתאם להמלצת רופא. מפקד היחידה או קצין בדרגת סא"ל ומעלה שהוסמך לכך על ידו יוודא כי חייל שרישיונו הצבאי נלקח ממנו ביחידתו בשל בעיה רפואית - יתייצב במקרפ"ר-ענף המיון הרפואי בתוך שבעה ימים ממועד נטילת הרישיון. ענף המיון הרפואי יבדוק את כושרו של החייל לנהוג, ובמידת הצורך יתייעץ עם המכון הרפואי לבטיחות בדרכים.

33. רופא יחידה שקיבל חוות דעת של רופא מומחה שבה נקבע לגבי חייל מחיילי היחידה, כי קיים חשש שהוא סובל מליקוי נפשי הפוסל לנהיגה, ויש המלצה להעמידו בפני ועדה רפואית - יודיע על כך מייד למפקד היחידה או קצין בדרגת סא"ל ומעלה שהוסמך לכך על ידו. המפקד יטול מהחייל את רישיונו הצבאי ויודיע לו שנאסר עליו לנהוג ברכב צבאי מסיבות רפואיות.

34. לאחר שנבדק החייל (בענף המיון הרפואי או על ידי ועדה רפואית בהתאם למקרה), יודיע מקרפ"ר-ענף המיון הרפואי לסמכות רישוי צה"ל את תוצאות הבדיקה. סמכות רישוי צה"ל תורה למפקד היחידה או קצין בדרגת סא"ל ומעלה שהוסמך לכך על ידו כיצד לנהוג ברישיון שניטל מהחייל.

נהיגת רכב אזרחי לחייל בשירות סדיר

35. רישיון נהיגה צבאי תקף רק לצורך נהיגה ברכב צבאי. נהיגה ברכב שאינו צבאי מחייבת נשיאת רישיון נהיגה תקף, בהתאם לדרישת החוק.

36. ההיתרים המופיעים על רישיון הנהיגה הצבאי, חלים על רכב צבאי בלבד, ולא יחולו על נהיגה ברכב אזרחי.

רישיון נהיגה צבאי לחייל מילואים

37. רישיון נהיגה צבאי לחייל מילואים ינפיק לשם, כספח של טופס 429, ויכלול בספח נתונים שהועברו לקובץ הרישום האישי מרשות הרישוי האזרחית.

38. אם רישיון הנהיגה האזרחי של חייל המשרת בשמ"פ אינו בידיו, יימסר לו בזמן התייצבותו ביחידה שתגייס אותו, רישיון נהיגה צבאי מקורי לחייל מילואים. רישיון הנהיגה הצבאי יילקח ממנו על ידי היחידה, שתשחרר אותו בתום שירותו הפעיל. נציג היחידה ישמיד את הרישיון עם החזרתו.

39. במקרה שהטילה רשות הרישוי האזרחית הגבלות על רישיון הנהיגה האזרחי של חייל מילואים, יחולו הגבלות אלה גם כאשר חייל המילואים נוהג ברכב צבאי, וייראו כאילו הן כלולות ברישיון הנהיגה הצבאי של חייל המילואים. אי-שמירת ההגבלות תהווה הפרה של פקודה זו, בכפוף לאמור בסעיף 42 להלן.

40. במקרה שהחליטה סמכות רישוי צה"ל כי הסיבות לאי-תקפותו של רישיון הנהיגה האזרחי של החייל חלות גם על רישיון הנהיגה הצבאי שלו - תודיע על כך הסמכות בכתב למפקדו, והחייל יהיה מנוע מלנהוג ברכב צבאי כל עוד רישיון הנהיגה האזרחי שלו אינו תקף, בכפוף להוראות סעיפים 69 ו-70 להלן.

41. במקרה שהחליטה סמכות רישוי צה"ל כי הסיבות לאי-תקפותו של רישיון הנהיגה האזרחי של החייל אינן חלות על רישיון הנהיגה הצבאי שלו - תודיע למפקדו בכתב כי החייל רשאי לנהוג ברכב צבאי, על סמך רישיון הנהיגה הצבאי שלו, כל עוד הוא בשירות מילואים פעיל. סמכות רישוי צה"ל רשאית לקבוע תנאים ומגבלות לנהיגת החייל. תנאים ומגבלות אלה יופיעו על רישיון הנהיגה של החייל.

42. חובתו של איש מילואים לדווח על ההגבלות שמוטלות על רישיון הנהיגה שלו וכן חובת רשות הרישוי הצבאית לברר את מהותן - מפורטות בהק"א 10.34.

רק"ם וכלי צמ"ה זחלי - רישיון נהיגה

בלמ"ס

43. נוהלי מתן רישיונות נהיגה לרכב קרבי משורין (להלן: "רק"ס") וכלי ציוד מכני הנדסי זחלי (להלן: "צמ"ה זחלי") למבצעים ולאיוונים מתפרסמים מטעם מז"י באמצעות קציני החיל הראשיים שבסמכותו ומטעם מפקד כוחות הנ"ס בחיל האוויר, כל אחד בתחום סמכותו, כמפורט בפ"מ [58.0209](#).

44. נוהלי מתן רישיונות נהיגה לרק"ס ולצמ"ה זחלי, לצורכי אחזקה וניסוי דרך, יפרסם מקחש"ר, בהתאם לסמכותו, כמפורט בפ"מ [58.0209](#).

הפעלת רכב חילוץ

45. היתר מיוחד להפעלת רכב חילוץ (היתר 71) יינתן על ידי סמכות רישוי צה"ל לבעל רישיון מדרגה 3 או 4, רק לאחר שהשתלם בהפעלת רכב חילוץ, שאישר מקחש"ר, והציג אישור מתאים על כך בטופס 1353.

46. נהג בעל רישיון ללא-היתר מיוחד (היתר 71) רשאי לנהוג ברכב חילוץ מאותו סוג, המתאים לדרגת רישונו, כמפורט בהוראות קל"ר, אך אינו רשאי לבצע פעולות חילוץ.

ביטול תוקף רישיון נהיגה צבאי

47. בהחלטה מנומקת בכתב, ולאחר שניתנה לנהג הזדמנות להביא את תגובתו ואת טענותיו בהתאם לסעיף 70 להלן, רשאית סמכות רישוי צה"ל לבטל את תוקפו של רישיון הנהיגה הצבאי לצמיתות, לתקופה מסוימת או עד שימולאו התנאים שתקבע, בכל אחד מהמקרים המפורטים להלן:

א. אם בדיקה רפואית או בדיקה פסיכיאטרית הצביעה על כך שבעל הרישיון אינו כשיר לנהוג ברכב צבאי.

ב. אם הסמכות משוכנעת שבאופן הנהיגה של בעל הרישיון יש סכנה לבטיחות הנהיגה, ולמשתמשים בדרך.

ג. אם הורשע בעל הרישיון באחת מהעבירות המפורטות בסעיף 1, סעיף משנה ח לעיל, וסמכות רישוי צה"ל סבורה כי עקב עברו של בעל הרישיון או חומרת העבירה שבה הורשע ראוי לבטל את תוקפו של הרישיון.

48. סמכות רישוי צה"ל תבטל את תוקפו של רישיון הנהיגה הצבאי של החייל, במקרים המפורטים להלן:

א. אם הורשע החייל שלוש פעמים בעבירה מן העבירות המפורטות בסעיף 1, סעיף משנה ח לעיל, והעבירות נעברו בתוך שנתיים מיום שנעשתה העבירה הראשונה ועד יום העבירה האחרונה - יבוטל תוקף הרישיון לתקופה של שישה חודשים.

ב. אם הורשע חייל כנ"ל בעבירה נוספת מהעבירות המפורטות בסעיף 1, סעיף משנה ח לעיל, שנעברה בתוך שישה חודשים מתום ביטול התוקף, כאמור בסעיף משנה א לעיל - יבוטל תוקפו של הרישיון לתקופה של שנה אחת.

ג. תקופת ביטול התוקף לפי סעיף זה תתחיל ממועד הגיעו של הרישיון לסמכות רישוי צה"ל.

ד. למרות האמור לעיל, לסמכות רישוי צה"ל שמורה הזכות במקרים מיוחדים, שלא לפסול את רישיון הנהיגה לתקופה האמורה או חלק ממנה או לסווג, וזאת מטעמים מיוחדים שיירשמו, ובהתאם להוראות סעיף 70 לפקודה זו.

49. חייל בעל רישיון נהיגה חייב לשאת את הרישיון עימו, כשהוא מתייצב כנאשם בבית משפט, בבית דין צבאי או בפני קצין שיפוט, המוסמך לשפוט חיילים בגין עבירות תעבורה.

50. בעל רישיון נהיגה צבאי, שנדרש להמציא לבית דין צבאי או לסמכות רישוי צה"ל את רישיון הנהיגה, חייב לעשות זאת מייד עם קבלת הודעה לכך.

51. הורשע חייל בבית דין צבאי או על ידי קצין שיפוט, ובית הדין או קצין השיפוט פסלו אותו בפסק הדין מהחזקת רישיון נהיגה - ימציא בעל הרישיון את רישיון הנהיגה לבית הדין, מייד לאחר שנודע לו על הפסילה. אם שוכנע בית הדין הצבאי או קצין השיפוט, שרישיון הנהיגה אינו בידי בעליו, ימציא החייל לבית הדין או לקצין השיפוט בתוך התקופה שנקבעה, ובלבד שהתקופה אינה ארוכה מיומיים.

בלמ"ס

58.0202

פקודות מסכ"ל, 15 מאי 83

52. הורשע חייל בבית דין צבאי שלא בפניו ובית הדין פסל אותו בפסק הדין מהחזקת רישיון נהיגה, ימציא החייל את רישיון הנהיגה לבית הדין שבו הורשע כאמור, בתוך שבעה ימים מהיום שבו נודע לו על ההרשעה או בתוך תקופה קצרה מזו שקבע בית הדין - הכול לפי התאריך המוקדם יותר.

53. שלילת רישיון הנהיגה היא מן המועד שבו נודע לנאשם, שהוא נפסל מלקבל או מלהחזיק ברישיון נהיגה. במועד זה עליו לחדול מלנהוג ברכב. האיסור על הנהיגה הוא כל עוד פטילת הרישיון תקפה. אין בסעיף זה כדי לפגוע באמור בסעיף 57 לפקודה זו בעניין חישוב תקופת הפטילה.

54. בית הדין הצבאי רשאי להורות כי החייל ימציא בתוך שבעה ימים את רישיון הנהיגה במישרין לסמכות רישוי צה"ל.

55. הומצא רישיון הנהיגה לבית הדין או לקצין השיפוט, יעבירו את הרישיון לסמכות רישוי צה"ל.

56. קיבלה סמכות רישוי צה"ל רישיון נהיגה בהתאם לאמור לעיל, תחזיק ברישיון כל עוד לא תמה תקופת הפטילה.

57. תקופת הפטילה תיחשב מיום המצאת הרישיון לבית הדין או לסמכות רישוי צה"ל. בחישוב תקופת הפטילה לא תבוא תקופה בתוך תקופת הפטילה שבה נשא בעל הרישיון עונש מאסר על העבירה, שבגללה נפסל כאמור.

58. בוטלו הערעור, ההרשעה או עונש הפטילה, ורישיון הנהיגה מוחזק בידי סמכות רישוי צה"ל, יוחזר הרישיון לחייל באמצעות מפקד יחידתו.

59. הורשע חייל באחת העבירות המפורטות בסעיף 1, סעיף משנה ח לעיל בבית דין צבאי או על ידי קצין שיפוט שהוסמך לדון חיילים בגין עבירות תעבורה - יבדקו קצין בית הדין, קצין ניהול, הפקיד הראשי או קצין השיפוט, אם בשנה שקדמה לזמן ביצוע העבירה, עבר אותו חייל עוד שתי עבירות מן העבירות המפורטות בסעיף 1, סעיף משנה ח לעיל, והחייל הורשע בהן בדין. במקרה זה, לא יוחזר הרישיון לחייל, אלא אם כן יועבר מייד, בצירוף הודעה מתאימה, לסמכות רישוי צה"ל. סמכות רישוי צה"ל תפעל כאמור בסעיפים 47 עד 59 לפקודה זו.

60. אם התברר לסמכות רישוי צה"ל שאין היא חייבת לבטל את תוקפו של רישיון הנהיגה, יוחזר הרישיון לחייל או שיימסר לו באמצעות קצין השלישות ביחידתו.

61. החליטה סמכות רישוי צה"ל על ביטול תוקפו של רישיון נהיגה צבאי, תפעל כמפורט להלן:

א. אם הרישיון אינו בידה - תשלח הודעה דחופה למפקד יחידת החייל או קצין בדרגת סא"ל ומעלה שהוסמך לכך להמציא מייד את הרישיון.

ב. על אף האמור בסעיף משנה א לעיל, רשאית סמכות רישוי צה"ל, בעקבות בקשה מנומקת של מפקד יחידת החייל, לתת ליחידה ארכה של 30 ימים, לכל היותר, להמצאת הרישיון.

ג. רישיון הנהיגה הצבאי (טופס 1350) וטופס רישיון הנהיגה האזרחי שאליו הוצמד יושארו בסמכות רישוי צה"ל עד תום תקופת הביטול. בתום תקופת הביטול יהיה זכאי בעל הרישיון לקבלו חזרה מסמכות רישוי צה"ל.

ד. אם בידי החייל היה רישיון נהיגה אזרחי, תקף וסמכות רישוי צה"ל החליטה שלא לבטל גם את תוקפו של רישיון הנהיגה האזרחי, יוחזר הרישיון האזרחי לחייל, ללא הרישיון הצבאי (טופס 1350).

ה. הודעה על ביטול רישיון הנהיגה הצבאי תועבר לגורמים המפורטים להלן:

(1) לחייל שרישיונו בוטל;

(2) למפקד יחידת החייל או קצין בדרגת סא"ל ומעלה שהוסמך לכך.

ו. החליטה סמכות רישוי צה"ל להשתמש בסמכותה לבטל גם את תוקפו של רישיון הנהיגה האזרחי של החייל, תודיע על החלטתה זו גם למחוז המתאים ברשות הרישוי האזרחית ולמשטרת ישראל.

ז. בכל ביטול רישיון נהיגה צבאי של חייל שבו משתמשת סמכות רישוי צה"ל בסמכותה לפי הוראות פקודה זו, עליה לנמק, בכתב, את סיבת הביטול. הנמקה כנ"ל תובא לידיעת החייל, שרישיונו בוטל, ולידיעת מפקד יחידתו או קצין בדרגת סא"ל ומעלה שהוסמך לכך.

בלמ"ס

62. חייל שנודע לו על ביטול תוקפו של רישיון הנהיגה הצבאי שלו, ימציאו לסמכות רישוי צה"ל, בתוך 48 שעות מרגע שנודע לו על הביטול.
63. שלל בית הדין הצבאי גם את רישיון הנהיגה האזרחי של החייל שהיה באותה תקופה בתוקף לנהיגת רכב אזרחי - יועבר הרישיון לסמכות רישוי צה"ל, בצירוף הודעת השלילה. סמכות רישוי צה"ל תזין למחשב הצבאי ולמחשב של רשות הרישוי האזרחית עדכון בדבר השלילה.
64. ראש אכ"א ראשי להורות על דחיית מועד ביטולו של רישיון נהיגה צבאי או על סיום ביטול רישיון כנ"ל, לפני תום התקופה שנקבעה על ידי סמכות רישוי צה"ל.
65. חייל שבית משפט שאינו בית דין צבאי, פסל אותו מלקבל רישיון נהיגה אזרחי או מלהחזיקו, וחייל שרישיונו הותלה מטעם משטרת ישראל או רישיונו בוטל או הוגבל מטעם רשות הרישוי - יודיע על כך, מייד למפקדו.
66. מפקד שקיבל הודעה מחייל, כאמור בסעיף 61 לעיל, יעביר לסמכות רישוי צה"ל, בתוך 48 שעות מקבלת ההודעה, את הרישיון הצבאי של החייל, בצירוף פסק הדין או צו ההתליה, צו הביטול או צו ההגבלה.
67. חייל שרישיונו נפסל או הוגבל כאמור בסעיפים 47 עד 66 לעיל, לא ינהג ברכב צבאי, אלא אם כן הורשה לכך, כאמור בסעיפים 68 ו-69 להלן.
68. חייל שנפסל מהחזקת רישיון נהיגה אזרחי, ובית הדין הצבאי או בית המשפט ציין בפסק הדין כי אינו פוסל את רישיון הנהיגה הצבאי - יוודא מפקדו שהוא יתייצב בפני סמכות רישוי צה"ל, בתוך 72 שעות ממועד מתן פסק הדין. בפרק זמן זה יראו את החייל כמי שיש בידו רישיון נהיגה צבאי מיוחד, בהתאם לסעיף 4 לפקודה זו. התייצב החייל בפני סמכות רישוי צה"ל - תמסור לו, עם התייצבותו, רישיון נהיגה צבאי מיוחד, בהתאם לסעיף 4 לפקודה זו.
69. חייל שנפסל מהחזקת רישיון נהיגה אזרחי, ובית הדין הצבאי או בית המשפט נמנעו מלציין אם נפסל גם רישיון הנהיגה הצבאי או לאו - לא ינהג ברכב צבאי כל עוד הפסילה תקפה, אלא אם כן סמכות רישוי צה"ל, שנודע לה דבר הפסילה, התירה לו זאת, והוציאה לו רישיון נהיגה צבאי מיוחד, לפי סעיף 4 לפקודה זו.
70. סמכות רישוי צה"ל המפעילה סמכותה בהתאם להוראות סעיף 46 ו-69 לעיל תפעל כמפורט להלן:
- תאפשר למי שהינו בעל רישיון הנהיגה לטעון את טענותיו. אם לא התאפשר לחייל לטעון מראש את טענותיו, יעשה זאת בהקדם, ולא יאוחר מ-14 ימים מקבלת החלטתה בעניינו.
 - תודיע לבעל רישיון הנהיגה על זכותו כאמור בסעיף משנה א לעיל. אם לא טען בעל רישיון הנהיגה את טענותיו - רשאית סמכות רישוי צה"ל לשנות את החלטתה או להשאירה על כנה.
 - תאפשר גם למפקדו של החייל הנ"ל לטעון את טענותיו. אם לא התאפשר למפקד החייל לטעון את טענותיו, כאמור לעיל. המפקד יעשה זאת בהקדם, ולא יאוחר מפרק הזמן שצויין בסעיף משנה א לעיל.
71. חייל שרישיונו הצבאי נשלל, הותלה, בוטל או נפסל על ידי הרשות המתלה כהגדרתו בפ"מ [33.1104](#) או על ידי המכון הרפואי לבטיחות בדרכים - לא ינהג ברכב צבאי בכל תקופת השלילה, ההתליה, הביטול או הפסילה של הרישיון הצבאי.

הנחיות משלימות72. מבחני נהיגה

- באפשרות מפקד היחידה או קצין בדרגת סא"ל ומעלה שהוסמך לכך על ידו לפנות בבקשה לבחון חייל במבחן נהיגה עיוני ומעשי לרישיון אזרחי, כמפורט בהק"א 10.34.
73. הנחיות משלימות בנושאי נוהל ניפוק רישיונות נהיגה צבאיים, אובדן רישיון והשחתתו וכו' מפורטות בהוראות קבע אלר"ם (הק"א) 10.34.

תוקף סעיפים 74 עד 81 מה-20 ביולי 2006

רישיון נהיגה צבאי זמני לתעסוקה

בלמ"ס

58.0202
פקודות מסכ"ל, 15 מאי 83

74. לעניין סעיפים 75 עד 81 להלן:

- א. "תעסוקה" - אבטחת מחנות או מתקנים, לרבות תעסוקה מבצעית, כהגדרתה בפ"מ [33.0213](#), או פעילות אחרת שאישר מפקד הסמכות השולחת לעניין פרק זה.
- ב. "היחידה השולחת" - היחידה שבה מוצב החייל או מסופח אליה.
- ג. "מפקד הסמכות השולחת" - ראש האגף, הזרוע או הפיקוד שאליהם כפופה היחידה השולחת, או מפקד יב"ד"ק, מפקד המכללות, ר' מפא"ת, היועכ"ל, הרבצ"ר או הפצ"ר, אם היחידה השולחת כפופה להם.
- ד. "היחידה הקולטת" - היחידה שאליה יישלח החייל לתעסוקה.
- ה. "חייל" - חייל בשירות הקבע או בשירות אחר בתנאי קבע, ושאינו בעל רישיון נהיגה צבאי.
 - ו. "ותק בנהיגה בפועל" - ותק ברישיון נהיגה אזרחי.
 - ז. "רישיון נהיגה לתעסוקה" - רישיון נהיגה צבאי המיועד לביצוע משימות נהיגה במהלך התעסוקה ולצורכיה, ואשר תוקפו מוגבל בזמן, כמפורט בפרק זה.
 - ח. "השתלמות" - רענון ידיעות החיילים, הכולל את התכנים שנקבעו לעניין זה בפ"מ [7.0201](#) ובהוראות מז"י.
75. היחידה הקולטת מוסמכת להנפיק לחייל הנשלח לתעסוקה רישיון נהיגה לתעסוקה, אשר תוקפו יהיה כמפורט בסעיף 78 להלן, ובהתקיים התנאים המצטברים המפורטים להלן:
 - א. החייל בעל ותק בנהיגה בפועל של שנתיים, לפחות.
 - ב. החייל בעל רישיון נהיגה שהוצא לפי פקודת התעבורה (להלן: "רישיון נהיגה אזרחי"), בתוקף מבחינת הזמן וסוג הרכב.
 - ג. החייל בעל רישיון נהיגה צבאי זמני שהוא בתוקף מבחינת הזמן וסוג הרכב, ועל גביו אישור בחתימתו של קצין הבטיחות בדרכים של היחידה הקולטת, כי החייל עבר בהצלחה השתלמות בנהיגה ובתפעול כלי הרכב המסוים, וכי הוא כשיר לנהיגה בו ולתפעולו.
76. חייל יעבור השתלמות ויוכשר בתוכני נהיגה ביחידה הקולטת, כמפורט בפ"מ [7.0201](#) ובהוראות מז"י, לשם קבלת רישיון נהיגה לתעסוקה.
77. השימוש ברישיון נהיגה לתעסוקה יוגבל אך ורק לביצוע המשימות הקשורות בביצוע התעסוקה.
78. משך תוקפו של רישיון נהיגה לתעסוקה הוא כמפורט להלן:
 - א. לתקופת התעסוקה בלבד, ובכל מקרה לא יעלה תוקפו על 21 ימים בשנה קלנדרית אחת.
 - ב. על אף האמור בסעיף משנה א לעיל, מפקד היחידה הקולטת, שהוא קצין בדרגת רס"ן ומעלה, יהיה רשאי לאשר הארכת תוקפו של רישיון נהיגה לתעסוקה עד שבעה ימים נוספים, אך בכל מקרה תוקפו של הרישיון לא יעלה על 28 ימים במצטבר. הורה המפקד להאריך את תוקף הרישיון כאמור, ינופק לחייל רישיון נהיגה לתעסוקה חדש בהתאם לכך.
79. רישיון נהיגה לתעסוקה אינו מאפשר נהיגה בכלי רכב המחייב, לגבי חיילים בשירות הסדיר, היתר או השתלמות יחידתית בהתאם לפקודה זו או בהתאם להוראות הקל"ר.
80. בתום תקופת התעסוקה יחזיר החייל את רישיון הנהיגה הזמני שהונפק לו לקצין הלוגיסטיקה או לקצין הרכב של היחידה הקולטת, וזה יהיה אחראי לוודא שייאספו הרישיונות בתום תקופת התעסוקה.
81. בכפוף לאמור בפרק זה, דינו של רישיון נהיגה לתעסוקה כדין רישיון נהיגה צבאי לפי פקודות הצבא.

בלמ"ס